

เวทีพูนพลังครูครั้งที่ 1 : ครูสอนลักษณะนิสัยที่ดี

ช่วงนำเสนอการแลกเปลี่ยนกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม และผู้ทรงคุณวุฒิ

วันเสาร์ ที่ 14 พฤศจิกายน 2558 ห้องประชุม วายุภักษ์ 6-7

โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ห้องเรียนรู้ที่ 3

ครูต้นเรื่อง : ครูธีรภาพ แซ่เซียว (ครูชัน) โครงการ Teach for Thailand

เรื่อง : “ทำให้เด็กเห็นคุณค่าตนเองและมีเป้าหมายชีวิต”

ตัวแทนนำเสนอความรู้ : ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ และตัวแทนคุณครูผู้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เนื้อหาการเรียนรู้ :

ความคิดเห็นจากตัวแทนคุณครูผู้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (อ.ไพรัตน์ จังหวัดขอนแก่น)

ครูชัน เด็กหนุ่มที่มีใจรักในอาชีพครู จบเศรษฐศาสตร์แล้วมาทดลองเป็นครูที่กทม. เรื่องราวของครูชันเปลี่ยนแปลงเด็กด้วยการให้ความรักความอบอุ่น สร้างความหวัง สร้างความฝันให้กับเด็ก ๆ จากเด็กที่ทำให้คุณครู 3 คน ก่อนหน้านี้อาจต้องลาออก ครูชันทำให้เด็กกลุ่มนี้ยอมรับ เข้าใจเด็ก สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของเด็ก ทำให้เด็กมีความหวัง มีความฝันได้

ความคิดเห็นจากดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ

ในความคิดของผม จากที่ได้เข้าไปฟังเรื่องราว ผมได้เห็นการผจญภัยของเด็กหนุ่มคนหนึ่ง ผู้ที่ไม่ได้เรียนมาเป็นครู แต่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูสูงมาก เราได้เห็นการผจญภัยของเขาที่มีความคาดหวังบางอย่างต่อความเป็นครูสูง แล้วก็เจอความทุกข์บางอย่างจากความคาดหวังเช่นกัน เพราะถึงเตรียมตัวเตรียมใจมาดีแล้ว แต่พอมาเจอการศึกษาไทยของจริง ก็ทำให้เขาต้องพบกับความทุกข์ที่ไม่เป็นดังหวัง ซึ่งถ้ามองในแง่ดี ที่ที่ครูมีความทุกข์ เพราะนั่นหมายความว่าเขายังมีความคาดหวังอยู่ จากที่ได้ฟังสามารถตีเป็นใจความสำคัญได้ 4 ประเด็น ดังนี้

- ความเชื่อฝังใจ (mindset) : เด็กของครูชั้นมีความเชื่อฝังใจแบบ “fixed mindset” คือ ไม่โต ดูถูกตนเอง ด้วยค่า ไม่ยอมออกจากพื้นที่ของตนเอง ไม่กล้าที่จะเป็น “growth mindset” คือ ไม่เจริญเติบโตต่อไปข้างหน้า แต่คุณครูชั้นเป็นคนที่มี “growth mindset” คุณครูจึงนำ “growth mindset” ของครูไปแก้ “fixed mindset” ของเด็ก
- ความอยาก : ความอยากในภาษาพระมี 2 ตัว คือกุศล กับ อกุศล ก็คือความอยากในเรื่องฉันทะ กับฉันทะ แต่ฉันทะนี้คือความอยากเสพ อ่อนแอ ไม่ทำอะไร ไม่สร้างสรรค์ ซึ่งประเทศชาติของเรามีความอยากแบบนี้อยู่เยอะมาก โดยเฉพาะเยาวชนจะมีความสุขกับการเสพเยอะมาก เมื่อเสพแล้วก็สุข ส่วนฉันทะนี้ก็เป็นความอยากอย่างหนึ่ง แต่ฉันทะบอกว่าเมื่ออยากแล้วให้ลงมือทำเลย เพราะฉันทะคือความอยากจะทำให้ดี อยากจะทำให้สำเร็จ ซึ่งคำพระกล่าวไว้ว่า เมื่อเราเกิดความอยากให้เราละ เมื่อเกิดความอยากแบบฉันทะต้องละโดยการทำให้สำเร็จ ซึ่งครูชั้นพยายามละความอยากของตนเองโดยการทำให้สำเร็จ เป็นความอยากอันเป็นกุศล ทั้งนี้นักเรียนเป็น “fixed mindset” และมีความอยากอีกแบบหนึ่ง ส่วนครูชั้นเป็น “growth mindset” และมีความอยากแบบฉันทะ ส่วนตัวนี้มันไปผสมกัน และทำให้การจัดการศึกษาแบบคุณครูชั้นสามารถจัดการได้เป็นอย่างดีมาก
- จิตวิญญาณ : จิตวิญญาณของความเป็นครูสูงเป็นตัวขับเคลื่อนการทำงาน
- อิสรภาพ : อิสรภาพของเด็ก เด็กถูกผูกมัดโดยบางอย่าง ตนเองค้นพบศักยภาพตนเองไม่ได้ ดูถูกตนเอง ไม่กล้าออกจากพื้นที่ของตนเอง แต่เมื่อเขาออกมาเท่ากับเขาได้ปลดปล่อย เมื่อเขาปลดปล่อยเท่ากับเขาได้อิสรภาพ ดังนั้นคำตอบสุดท้ายในสิ่งที่คุณครูชั้นทำคือการปลดปล่อยเด็กให้ได้อิสรภาพ ซึ่งมันคือ “หัวใจของการศึกษา” มนุษย์เราถูกผูกมัด ถูกผูกโยง ในหลาย ๆ สิ่ง แล้วการศึกษาไม่สามารถปลดปล่อยอิสรภาพ

ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ เสริมเรื่องวินัย กล่าวคือ เรื่องวินัยนั้นมี 2 ตัว

1. วินัยภายใน การสร้างวินัยภายในตัวเด็ก ตัวนี้มันคือความฝืนใจ หากเราฝึกให้เด็กมีความฝืนใจในความอยากของตนเอง วินัยมันจะเกิด
2. วินัยภายนอก คือ วินัยในการจัดตั้ง เป็นเป็นการสร้างกฎ กติกา สร้างระเบียบ เป็น negative ซึ่ง

ในความหมายของวินัยจริง ๆ คือการจัดสรรโอกาส ยกตัวอย่างวินัยจราจร คือการจัดสรรโอกาสให้ทุกคนสามารถเดินทางได้อย่างเรียบร้อยปลอดภัย แต่ส่วนใหญ่เวลาเราพูดถึงวินัย หลายคนจะนึกถึงว่ามันเป็นข้อห้าม ข้อบังคับ ซึ่งสำหรับการศึกษาวินัยคือการจัดสรรโอกาส กล่าวคือ เป็นการจัดสรรโอกาสให้เด็กได้ค้นพบ ไปสู่อิสรภาพ นั่นคือเป้าหมายของการศึกษา ก็คืออิสรภาพ วินัยจัดตั้งในการศึกษาก็คือ โรงเรียน ครู สถานศึกษา หลักสูตร ซึ่งคนที่จัดตั้งการศึกษา หากไม่รู้ว่าการศึกษาคืออะไร ก็ไม่สามารถจัดการการศึกษาให้ไปบรรลุเป้าหมายได้